

I det med en mærkværdig tung Haand skrevne Forord knytter Forf. nogle Bemærkninger til Andræs «paamindelsesværdige» (sic!) Ord: «Rør ikke ved Toldvæsenet». Da Forf.s Mening imidlertid ikke frsmgaar med tilstrækkelig Klarhed, skulle vi ikke gaa nøjere ind herpaa. Men vi maa dog gjøre den ærede Forf. opmærksom paa, at han svæver i en Vildfarelse, naar han betragter den Omstændighed, at en Lov «i 80 Aar saa vel har bestaaet sin Prøve» (sic!) som et afgjørende Argument for den paagjældende Lovs fortsatte uforandrede Bestaaen i 80 Aar til. At Forf., der er Toldkontrollør, helst vil være fri for mere gjennemgribende Forandringer i Toldvæsenet, er forstaaeligt nok. Men Toldfunktionærernes Interesser ere muligvis ikke altid ganske identiske med Samfundets, og med al Agtelse for deres praktiske Kjendskab til forskjellige Detaljer tør det dog ikke anses for givet, at de tilfulde forstaa at bedømme Toldvæsenet i dets Helhed. Skulde Toldfunktionærerne afgjøre Spørgsmaalet om en Toldreform, vilde det vistnok se galt ud; dog naturligvis ikke værre end under den nuværende Regering. Hr. Bayer kan foreløbig være ganske rolig: vor udmærkede Finansminister skal nok lade være med at «røre ved Toldvæsenet»; thi hvad Ministerens meget omtalte Beredvillighed til at gaa ind paa en «stykkevis» Reform angaar, saa fik vi jo ifjor at se, hvad den betyder!

A. P.

C. L. Madsen, Om den sandsynlige Lov for den internationale Telegraftrafik. Med 10 Tabeller og 1 Kort. Hoffensberg, Jespersen & Fr. Traps Forlag. 1876. (61 Sider).

Vi henlede herved Læsernes Opmærksomhed paa, at Overkrigskommissær C. L. Madsen, Konsulent i Bestyrelsen for det Store Nordiske Telegrafelskab, nu har udgivet sine Undersøgelser om den sandsynlige Lov for den internationale Telegraftrafik ledsagede af 10 Tabeller og et Kort over Danmarks, Sverigs, Norges og tilgrænsende Landes internationale Telegrafforbindelser. Det Ønske om Arbejdets Offenliggjørelse, der fremsattes under Forhandlingerne i Nationaløkonomisk For-

ening*), er saaledes blevet opfyldt. Ogsaa Ønsket om Udgivelse i et eller flere fremmede Sprog vil blive opfyldt. Bogen bærer Paaskrift om, at «Oversættelse i fremmede Sprog forbeholdes», og vi erfare, at dette Forbehold sandsynligvis virkelig vil blive benyttet for i det Mindste et Par Sprogs Vedkommende.

Den Opgave, Overkrigskom. Madsen har stillet sig, har utvivlsomt en meget betydelig baade theoretisk og praktisk Interesse. Vi tvivle ikke om, at hans Arbejde hos rette Sagskyndige vil vække den Opmærksomhed, det fortjener.

Bogen foreligger i en smukt udstyret Skikkelse.

Herbert Spencer, Om Opdragelse. Paa Dansk ved H. Høffding. A. F. Høst & Søns Forlag. 1876. (172 S.)

Forf. gjør (S. 68—70) den meget sande Bemærkning, at skjønt der i de moderne Opdragelsesplaner vises Omhu for at gjøre de Unge skikkede til Livet i Samfundet og i de borgerlige Forhold, vises der slet ingen Omhu for at uddanne dem til at indtage Forældres Plads. Medens man indser, at en omhyggelig Forberedelse behøves for at kunne vinde Livets Ophold, synes man ikke at antage, at der behøves Forberedelse til at kunne opdrage Børn. En Dreng anvender mange Aar paa at vinde Kundskaber, hvis væsentligste Værdi er at udgjøre «hvad en Gentleman kan», og en ung Pige anvender mange Aar paa saadanne dekorative Færdigheder, der kunne lade hende glimre i Aftenselskaber; — men ingen af dem anvender en eneste Time paa at forberede sig til det alvorligste Ansvar af alle: Ledelsen af en Familie. Og dog er dette en Opgave, der falder i ni's Lod af ti; det er den vanskeligste af alle Opgaver, som det voxne Menneske har at løse, og ved Selvundervisning vil man ikke tilstrækkeligt forberede sig til dens Løsning. Der kan ikke angives nogen fornuftig Grund til at udelade Opdragelseskunsten af Læreplanen. Hvad enten vi se

*) Jfr. Referatet i Nationaløk. Tidsskr. Bd. VII S. 275—288.